



PBQ-002-001112

Seat No. _____

B. Com. (Sem. I) (CBCS) Examination

November / December - 2018

Accounting & Finance - I

(Old Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001112

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) જરૂરી ગણતરી જવાબનાં ભાગરૂપ છે.

1 સ્મૃતિ પોતાનાં હિસાબો એકનોંધી પદ્ધતિથી રાખે છે. નીચેની વિગતો પરથી **20**

તા. 31-3-2018 નાં રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું વેપાર ખાતું, નફા-નુકસાન ખાતું અને તે તારીખનું પાકું-સરવૈયું તૈયાર કરો :

(1) તા. 1-4-2017 નાં રોજની બાકીઓ :

	રૂ.
દેવાદારો	42,000
લેણીહૂંડી	10,200
સ્ટોક	27,000
દેવીહૂંડી	4,800
ફર્નિચર	5,400
લેણદારો	33,000
રોકડ સિલક	7,200

(2) વર્ષ દરમિયાનનાં રોકડ વ્યવહારો :

રૂ.

ફર્નિચર ખરીદી (તા.1-10-2017)	3,600
દેવાદારો પાસેથી મળ્યા	2,16,000
લેણીહૂંડીના મળ્યા	18,000
દેવીહૂંડીના ચુકવ્યા	18,000
પરચુરણ ખર્ચા	52,800
ઉપાડ	12,000
લેણદારોને ચુકવ્યા	1,44,000

(3) વર્ષ દરમિયાનનાં અન્ય વ્યવહારો :

ખરીદ પરત	2,400
વેચાણ પરત	4,800
ઘાલખાધ	3,000
વટાવ આપ્યો	9,000
વટાવ મળ્યો	3,600

(4) તા. 31-3-2018 ની બાકીઓ :

આખર સ્ટોક	36,000
રોકડ સિલક	10,800
દેવાદારો	54,000
લેણીહૂંડી	8,400
દેવીહૂંડી	17,400
લેણદારો	21,600

(5) વધારાની માહિતી :

- દેવાદારો પર 5% ઘાલખાધ અનામત રાખો.
- ફર્નિચર પર વાર્ષિક 10% લેખે ઘસારો ગણો.
- મૂડી પર વાર્ષિક 10% વ્યાજ ગણો.

અથવા

- 1 પ્રિત તેમના હિસાબો એકનોંધી પદ્ધતિથી રાખે છે. નીચેની વિગતો પરથી તેમનું 20
તા. 31-3-2018 નાં રોજ પુરા થતા વર્ષનું વેપાર ખાતું, નફા-નુક્સાન ખાતું
તથા તા. 31-3-2018નાં રોજનું પાકું-સરવૈયું તૈયાર કરો.

(I) મિલકતો અને જવાબદારીઓ	1-4-2017 (રૂ.)	31-3-2018 (રૂ.)
પ્લાન્ટ-યંત્રો	3,60,000	?
જમીન-મકાન	3,00,000	?
દેવાદારો	3,30,000	?
રોકડ સિલક	?	5,25,000
લેણીહૂંડી	?	1,20,000
સ્ટોક	1,50,000	1,50,000
લેણદારો	?	3,00,000
દેવીહૂંડી	1,20,000	?

- (II) તા. 31-3-2018 નાં રોજ પૂરા થતાં વર્ષનાં રોકડ વ્યવહારો :

વિગત	રકમ રૂ.
પ્રિતનો ઉપાડ	60,000
પગાર ચૂકવ્યો	90,000
મજૂરી ચુકવી	60,000
ઓફિસ ખર્ચા ચુકવ્યા	30,000
લેણદારોને ચુકવ્યા	4,50,000
દેવીહૂંડીના ચુકવ્યા	1,80,000
આગનાં વીમાનું પ્રીમિયમ ચુકવ્યું	30,000
લેણીહૂંડીના વસુલ મળ્યા	3,60,000
દેવાદારો પાસેથી કુલ વસુલ	9,37,500
(ઘાલખાધ પરત રૂ. 37,500 સહિત)	

(III) વધારાની માહિતી :

વિગત	રકમ રૂ.
ઉધાર ખરીદી	9,00,000
ખરીદ પરત	30,000
ઉધાર વેચાણ	12,00,000
વેચાણ પરત	60,000
મળેલ લેણીહૂંડી	3,00,000
સ્વીકારેલી દેવીહૂંડી	2,40,000
મળેલ વટાવ	30,000
આપેલ વટાવ	26,250
રોકડ વેચાણ અને રોકડ ખરીદી શૂન્ય છે.	

(IV) હવાલાઓ :

- (i) જમીન-મકાન પર 12% ઘસારાની જોગવાઈ કરો.
- (ii) પ્લાન્ટ-યંત્રો પર 7.5% ઘસારાની જોગવાઈ કરો.
- (iii) પ્રિતની શરૂની મૂડી પર 10% વ્યાજ ચુકવવાનું છે.
- (iv) દેવાદારો પર 10% ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરો.

2 ધ્યેય માર્ઈન્સ લિ. એ એક કોલસાની ખાણ ભાડા પટ્ટે રાખી છે. શરતો નીચે પ્રમાણે 20 છે.

- (1) સમય ગાળો : તા. 1-4-2012 થી તા. 31-3-2017.
- (2) રોયલ્ટી : ટનદીઠ રૂ. 2 લેખે.
- (3) લઘુત્તમ ભાડું : ભાડા પટ્ટાની શરતો મુજબ લઘુત્તમ ભાડું વાર્ષિક રૂ. 60,000.
- (4) ઓછા કામનું નુકસાન : ઓછા કામની રકમ પ્રથમનાં ફક્ત ત્રણ વર્ષ દરમ્યાન જ પરત મેળવવાનો હક છે.

(5) વાર્ષિક ઉત્પાદન નીચે મુજબ હતું :

વર્ષ	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
ઉત્પાદન (ટન)	7,000	21,000	42,000	56,000	19,600

ધ્યેય માઈન્સ લિ.નાં ચોપડે નીચેનાં ખાતા તૈયાર કરો :

- (1) રોયલ્ટી ખાતું
- (2) ઓછા કામનું નુકસાન ખાતું
- (3) જમીન માલિકનું ખાતું

અથવા

2 યશ કે જેમણે 'સુપર' યંત્રનો પેટન્ટ કરાવેલ છે. તેમણે તે યંત્ર બનાવવા તથા 20

વેચવાનો અધિકાર રામ લિ.ને નીચેની શરતોએ આપ્યો.

- (1) રામ લિમિટેડે દરેક વેચેલ યંત્ર દીઠ રૂ. 10 રોયલ્ટી ચૂકવવી.
- (2) લઘુત્તમ ભાડું દર વર્ષે રૂ. 80,000 ચૂકવવાનું છે.
- (3) ઓછા કામનું નુકસાન તે પછીનાં બે વર્ષોમાં મજરે લઈ શકાશે.
- (4) બીજા વર્ષના અંત થી અમલમાં આવે તે રીતે કરારમાં ફેરફાર કર્યો અને લઘુત્તમ ભાડું રૂ. 80,000 ના બદલે રૂ. 64,000 નક્કી કરવામાં આવ્યું.
- (5) યંત્રોનું ઉત્પાદન અને આખરનો સ્ટોક પ્રથમ ચાર વર્ષ માટે નીચે પ્રમાણે હતા.

વર્ષ	2013	2014	2015	2016
ઉત્પાદન (એકમો)	4,000	7,200	9,120	10,080
આખર સ્ટોક (એકમો)	800	1,600	1,120	2,400

રામ લિ.ના ચોપડામાં નીચેનાં ખાતા તૈયાર કરો :

- (1) રોયલ્ટી ખાતું
- (2) ઓછા કામનું નુકસાન ખાતું
- (3) યશનું ખાતું

3 એક વહાણ 'જલપરી' એ તા. 1-1-2018 ના રોજ મુંબઈ થી કંડલા સફર 15

શરૂ કરી અને તા. 14-3-2018 નાં રોજ પાછુ ફર્યું. સફરની માહિતી નીચે

મુજબ છે :

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
બળતણ (વાર્ષિક)	20,25,000	જતી વખતનું નૂર	67,50,000
કેપ્ટનનો પગાર (માસિક)	1,21,500	વળતી વખતનું નૂર	33,75,000
વહીવટી ખર્ચ (માસિક)	1,01,250	પેસેન્જર ભાડું	4,50,000
પગાર (અર્ધ વાર્ષિક)	1,68,750	ટપાલ ભાડું	2,65,500
વહાણનું વીમા પ્રીમિયમ (વાર્ષિક)	10,12,500	બંદર પરની મજૂરી	20,02,500
પરચુરણ ખર્ચ	1,02,600	વપરાયેલી માલસામગ્રી	16,87,500

અન્ય માહિતી :

(1) એગ્રેસ કમિશન જતી વખતના નૂરનાં 4% અને વળતી વખતના નૂર પર 5% લેખે ગણવાનું છે.

(2) નૂરનો વીમો 1%, પ્રાઈમેજ નૂર પર 2% લેખે મળેલ છે.

(3) વહાણની તા. 1-1-2018 ના રોજ ચોપડે દર્શાવેલ કિંમત રૂ. 27,00,000 છે. ઘસારો મૂળકિંમત ના 10% લેખે ગણવાનો છે.

વહાણ તા. 1-1-2014 ના રોજ ખરીદવામાં આવ્યું હતું.

(4) મેનેજરને ચોખ્ખા નફાના 10% કમિશન મેળવવાનો અધિકાર છે.

ઉપરની માહિતી પરથી સફર ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

- 3 એક વહાણ 'વિજળી' તા. 1-5-2018 ના રોજ કલકત્તાથી મુંબઈની સફર 15
શરૂ કરી અને તા. 23-9-2018 નાં રોજ કલકત્તા પાછું ફર્યું. સફરની માહિતી
નીચે મુજબ છે :

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
કેપ્ટનનો પગાર (માસિક)	3,750	જતી વખતનું નૂર	1,25,000
પગાર (માસિક)	3,125	વળતી વખતનું નૂર	87,500
કોલસો	37,500	એડ્રેસ કમિશન	2%
વહીવટી ખર્ચા (વાર્ષિક)	50,000	પ્રાઈમેજ	2%
વહાણનો વીમો (વાર્ષિક)	30,000	નૂરનો વીમો	4%
પરચૂરણ ખર્ચા	25,000	મેનેજરને કમિશન નૂરનાં	8%
વપરાયેલ સ્ટોર્સ	11,250	મુસાફર ભાડું	29,250
વહાણનો ઘસારો (વાર્ષિક)	50,000	ટપાલ ભાડું	4,000
		બંદર ખર્ચા	10,905

સફર ખાતું તૈયાર કરો.

- 4 નાણાકીય સંચાલન એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ અને કાર્યક્ષેત્ર ચર્ચો. 15

અથવા

- 4 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ ત્રણ) 15

- (1) નફાનું પુનઃરોકાણ
- (2) મ્યુચ્યુઅલ ફંડ
- (3) બુક બિલ્ડીંગ
- (4) જાહેર થાપણો
- (5) ઓર્ડિનરી શેર - પ્રેફરન્સ શેર
- (6) ભારતીય ઔદ્યોગિક વિકાસ બેંક.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Right hand side figures show marks of each question.
- (2) Necessary calculation is a part of answer.

- 1** Smruti prepares her accounts as per single entry book **20**
keeping system. Prepare her Trading Account, Profit and
Loss Account and Balance Sheet for the year ending on
31-3-2018 from following details :

- (1) Balances as on 1-4-2017 :

	Rs.
Debtors	42,000
Bills Receivable	10,200
Stock	27,000
Bills Payable.....	4,800
Furniture	5,400
Creditors	33,000
Cash	7,200

- (2) Cash transactions incurred during the year :

Purchase of furniture (Dt. 1-10-2017)	3,600
Received from debtors	2,16,000
Received from Bills receivable	18,000
Paid for bills payable	18,000
Misc. Expenses	52,800
Drawings	12,000
Paid to Creditors.....	1,44,000

- (3) Other transactions incurred during the year :
- | | |
|-------------------------|-------|
| Purchase return | 2,400 |
| Sales return | 4,800 |
| Bad Debts | 3,000 |
| Discount allowed | 9,000 |
| Discount received | 3,600 |
- (4) Balances as on 31-3-2018 :
- | | |
|------------------------|--------|
| Closing Stock | 36,000 |
| Cash on Hand | 10,800 |
| Debtors | 54,000 |
| Bills receivable | 8,400 |
| Bills payable | 17,400 |
| Creditors | 21,600 |
- (5) Additional Information :
- Provide 5% bad debt reserve on debtors.
 - Provide 10% depreciation on furniture per year.
 - Allow 10% interest on capital per year.

OR

- 1 Preet keeps his books on single entry system. From the following information prepare Trading Account, Profit and Loss Account for the year ended 31-3-2018 and Balance Sheet as on 31-3-2018 : **20**

(I) Assets and Liabilities	1-4-2017 (Rs.)	31-3-2018 (Rs.)
Plant and Machinery	3,60,000	?
Land-Building	3,00,000	?
Debtors	3,30,000	?
Cash Balance	?	5,25,000
Bills Receivable	?	1,20,000
Stock	1,50,000	1,50,000
Creditors	?	3,00,000
Bills Payable	1,20,000	?

(II) Cash Transactions for the year ended on 31-3-2018

Particulars	Rs.
Drawing of Preet	60,000
Salaries paid	90,000
Wages paid	60,000
Office expenses paid	30,000
Payment to Creditors	4,50,000
Bills Payable paid.....	1,80,000
Fire Insurance Premium paid.....	30,000
Received from Bill Receivable	3,60,000
Total Amount received from Debtors	9,37,500
(Including bad debts return Rs. 37,500)	

(III) Other Additional Information :

Particulars	Rs.
Credit Purchase.....	9,00,000
Purchase return	30,000
Credit Sales	12,00,000
Sales Return	60,000
Bills receivable received.....	3,00,000
Bills payable accepted	2,40,000
Discount received	30,000
Discount allowed.....	26,250
Cash sales and cash purchase are Nil	–

(IV) Adjustments :

- (i) Provide depreciation on Land and Building at 12%.
- (ii) Provide depreciation on Plant-Machinery at 7.5%.
- (iii) Interest on opening capital is payable at 10% to Preet.
- (iv) Provision for bad debts reserve on debtors at 10%.

2 Dhyey Mines Ltd. hired a mine and the conditions were **20**
as under :

- (1) Duration : 1-4-2012 to 31-3-2017
- (2) Royalty Rs. 2.00 per ton
- (3) Minimum rent : Rs. 60,000 per year as per minimum rent terms.
- (4) Short working : Short working loss is recoupable during first three years of contract.
- (5) The annual outputs were as follows :

Year	2012 – 13	2013 – 14	2014 – 15	2015 – 16	2016 – 17
Output (tons)	7,000	21,000	42,000	56,000	19,600

Prepare in the book of Dhyey Mines Ltd.

- (1) Royalty Account
- (2) Short Working Account
- (3) Landlord's Account.

OR

2 Yash hold a patent of 'Super' machine. He granted a **20**
licence to Ram Ltd. to manufacture and sell the machines
on the following terms :

- (1) Ram Ltd. shall pay royalty of Rs. 10 per machine sold.
- (2) Minimum rent payable Rs. 80,000 per year.
- (3) The short working of any year is recoverable during the subsequent two years only.
- (4) There was a change in the contract after the end of the 2nd year and minimum rent fixed Rs. 64,000 instead of Rs. 80,000.

- (5) The particulars regarding output and closing stock of the machine for the first four years are as follows :

Year	2013	2014	2015	2016
Output (units)	4,000	7,200	9,120	10,080
Closing Stock (units)	800	1,600	1,120	2,400

Prepare the following accounts in the book of Ram Ltd.

- (1) Royalty Account
- (2) Short Working Account
- (3) Yash Ltd. Account

- 3 A ship 'JALPARI' commenced its voyage on 1-1-2018 15
from Mumbai to Kandala and returned on 14-3-2018.

Details of voyage are as under :

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Fuel (yearly)	20,25,000	Freight from	
Captains salaries		outward journey	67,50,000
(monthly)	1,21,500	Freight from inward	
Administrative		journey	33,75,000
expenses		Passenger rent	4,50,000
(monthly)	1,01,250	Mail Money	2,65,500
Salaries (half		Wages on port	20,02,500
yearly)	1,68,750	Material used	16,87,500
Premium of			
ship insurance			
(yearly)	10,12,500		
Sundry Expenses	1,02,600		

Additional Information :

- (1) Address commission is 4% on outward freight and 5% on inward freight.
- (2) Freight insurance 1%, primage received 2% on freight.
- (3) Book value of ship as on 1-1-2018 is Rs. 27,00,000, depreciation is to be calculated at 10% on original cost. Ship was purchased on 1-1-2014.
- (4) The manager has right to get the commission at 20% net profit.

From above information prepare Voyage Account.

OR

- 3** A ship 'Vijli' voyaged on 1-5-2018 from Calcutta to **15**
Mumbai and returned to Calcutta on 23-9-2018.

Voyage details are as under :

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Captain's salaries (monthly)	3,750	Freight for outward journey	1,25,000
Salaries (monthly)	3,125	Freight for return journey	87,500
Coal	37,500	Address commission	2%
Administrative Expenses (annual)	50,000	Primage	2%
Ship insurance (annual)	30,000	Freight insurance	4%
Sundry expenses	25,000	Manager's commission on freight	8%
Stores used	11,250	Passage money	29,250
Depreciation on ship (annual)	50,000	Mail money	4,000
		Port charges	10,905

Prepare voyage account.

4 What is Financial Management ? Discuss its importance and its scope. 15

OR

4 Write short notes : (any **three**) 15

- (1) Ploughing back of profit.
 - (2) Mutual Fund.
 - (3) Book Building.
 - (4) Public Deposits.
 - (5) Ordinary shares – preference shares.
 - (6) Industrial Development Bank of India.
-